

‘De verbondenheid met het moederland was groot’

In het drieluik *Vergeten helden* duikt presentator Jörgen Tjon in het leven van verzetsstrijders uit de Nederlandse koloniën. In de eerste aflevering leert hij meer over Surinamers die zich aansloten bij het verzet in Nederland.

In Suriname werd de oorlog niet gevoerd, maar gevierd', werd in 1945 weleens gezegd. Omdat de Nederlandse kolonie rijk was aan bauxiet, nodig voor vliegtuigbouw, waren er veel Amerikaanse soldaten naartoe gekomen. Dat had gezorgd voor een bruisend nachtleven en economische groei. "Maar daarmee wordt vergeten dat men in Suriname erg met het bezette Nederland had meegeleefd", zegt Jörgen Tjon, presentator van het drieluik *Vergeten helden*, over verzetsstrijders uit de Nederlandse koloniën. "De verbondenheid met het moederland was groot. Er werd zelfs geld ingezameld voor Nederlanders die door de oorlog in armoede leefden." Ook de vele Surinamers die in Nederland deelnamen aan het verzet, kregen nooit de aandacht die ze verdienen. Een van

**'Suriname
 zamelde zelfs geld
 in voor arme
 Nederlanders
 tijdens de oorlog'**

hen, verpleegkundige Elisabeth Bergen, had in Amsterdam Joodse onderduikers. Zij werd verraden en belandde in concentratiekampen. Ze overleefde, maar hield er een trauma aan over. "Net als veel andere Surinamers riskeerde ze haar leven om anderen te redden", zegt Tjon. "Mijn in Suriname opgegroeide ouders hoorden daarover niets in de Nederlandse geschiedenisles. Dat had zijn weerslag op hoe wij die oorlog beleven. Ik hoop dat men door deze serie inziet dat het een gedeelde geschiedenis is." Honderden Surinaamse jongens hadden zich ook aangemeld voor de Prinses Irene Brigade. "Maar premier Gerbrandy zei 'geen nikkertjes' in het legeronderdeel te willen, omdat de witte dienstplichtigen daar aanstoot aan konden nemen. Schrijnend. Net als het feit dat deze helden nooit zijn geëerd. Een van Elisabeths onderduikers was zwanger en daarom liep ze met een kussen onder haar jurk, zodat ze na de geboorte kon zeggen: 'Het is mijn kindje.' Voor haar als weduwe was dat een groot schandaal. Maar haar solidariteit ging boven reputatie. Dat raakte me. Het geeft vertrouwen in de mensheid. Als de nood hoog is, ben je er voor elkaar."

► VERGETEN HELDEN 22.20 NPO 2

Bauxiet in Suriname